



Z obsahu:

- Zvýšení minimální mzdy se promítne do mzdových tarifů
- Předčasné odchody do důchodu by snížily nezaměstnanost
- Sjezd OS PHGN se uskuteční 11. a 12. 3. 2016 v Praze
- Pojištění s Kooperativou platí i letos

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Považuji za úspěch, že se zvýšení minimální mzdy promítne do tarifů,

říká hlavní vyjednávač Jaromír Franta



V únoru podepsali předseda Odborového svazu PHGN Jan Sábel a předseda Zaměstnavatelského svazu důlního průmyslu Zdeněk Osner Dodatek č. 1 kolektivní smlouvy vyššího stupně. Vyjednávání dodatku, který reaguje na navýšení celostátní minimální mzdy, bylo složité. Vyjednávací týmy však nakonec našly společnou řeč a mohlo dojít k slavnostnímu podpisu.

Těžký začátek vyjednávání s dobrým koncem

„Kolektivní vyjednávání bylo zdlouhavé a složité. Zaměstnavatelé zpočátku dali jasně najevo, že tak razantní navýšení tarifní mzdy jim není po chuti. Přesto jsme se nakonec s naším sociálním partnerem shodli na tom, že nejnižší mzdový tarif v našich odvětvích bude ve výši minimální mzdy. Osobně to v současném složitém a vypjatém období, kterým těžební průmysl prochází, považuji za významný úspěch,“ vyzdvihuje Jaromír Franta.

Odvětová smlouva včetně dodatků má pro zaměstnance i pro zaměstnavatele hlavní význam v tom, že stanoví v souladu s ekonomickými možnostmi všech zaměstnavatelů minimální nároky pracovníků.

„Obecně stanoví podmínky ke zvýšení požadavků zaměstnanců nad úroveň zákonných nároků s tím, že konkrétní podmínky a nároky se vyjednávají v podnikových kolektivních smlouvách. Očekáváme, že vláda uskuteční svůj záměr navýšovat každoročně minimální mzdu a že na to budeme podobně jako letos reagovat požadavkem na úpravu tarifních tabulek,“ vysvětluje hlavní vyjednávač odborového svazu Jaromír Franta.

Většina firemních smluv v rámci zaměstnavatelského svazu je podle něj již nyní na úrovni odvětvové smlouvy, nebo ji dokonce převyšují.



Na snímku předseda OS PHGN Jan Sábel (vlevo) a předseda ZSDNP Zdeněk Osner podepisují Dodatek č. 1 odvětvové smlouvy. Foto: Antonín Těšík

„V již uzavřené odvětvové smlouvě je ustanovení, které nám umožňuje v případě potřeby smlouvu otevřít a její ustanovení změnit. To je se týká i procesu zvyšování minimální mzdy, která vláda zahájila v loňském roce a hodlá v něm pokračovat i v letech následujících. To také bylo důvodem, proč jsme

vyzvali zaměstnavatelský svaz k jednání o úpravě tarifních tabulek. Vyjednali jsme, že mzdové tarify v rámci našich odvětví nyní začínají na minimální úrovni 9200 korun, což má dopad i na navýšení ostatních mzdových tarifů,“ říká hlavní vyjednávač a první místopředseda odborového svazu **Jaromír Franta**.

Považují za úspěch, že se zvýšení minimální mzdy promítne do tarifů

Dodatek č. 1 kolektivní smlouvy vyššího stupně

Odborový svaz pracovníků
hornictví, geologie a naftového
průmyslu,

a

Zaměstnavatelský svaz důlního
a naftového průmyslu,
uzavírají v souladu s články 52 až
55 kolektivní smlouvy vyššího stupně
uzavřené účastníky dne 6. prosince
2012 (dále jen „kolektivní smlouva“)
tento dodatek č. 1:

I.

Kolektivní smlouva se mění tak, že
v článku 10 odstavec 1 zní:

(1) Při stanovené týdenní pracovní
době v délce podle čl. 7 platí pro
zaměstnance základní mzdové tarify:

a) na pracovištích v podzemí
hlubinného dolu při hlubinné těžbě
uhlí a uranové rudy

Tarifní stupeň	Kč měsíčně
1	-
2	-
3	12 800
4	14 100
5	15 800
6	17 150
7	18 750
8	19 850
9	21 050
10	22 350
11	24 000
12	25 700

b) na pracovištích s povrchovou
těžbou uhlí

Tarifní stupeň	Kč měsíčně
1	9 200
2	9 600
3	10 250
4	10 900
5	12 100
6	12 900
7	14 150
8	14 850
9	16 500
10	17 850
11	19 800
12	21 400

c) na povrchových pracovištích
hlubinných dolů a ostatních
pracovištích mimo důl

Tarifní stupeň	Kč měsíčně
1	9 850
2	10 050
3	10 300
4	10 750
5	11 300
6	12 100
7	12 950
8	13 900
9	15 150
10	16 600
11	18 300
12	20 350

II.

Tento dodatek nabývá účinnosti
dnem jeho podpisu.

III.

Odborový svaz se zmocňuje, aby
vyhotovil úplné znění kolektivní
smlouvy, jak vyplývá ze změny
provedené tímto dodatkem.

V Praze dne 26. února 2015

PRAHA: V úterý 3. února zemřel profesor Roman Makarius, ikona českého hornictví. Od roku 1961 působil v provozních funkcích v hornických organizacích, v roce 1977 se stal pracovníkem Státní báňské správy ČSR. V letech 1997–2008 stál v čele Českého báňského úřadu. Významným přínosem Makaria pro české hornictví je skutečnost, že báňská správa pod jeho vedením přispěla ke stabilizaci celého sektoru. Je autorem knih o báňském záchranářství, více než pěti publikací z oboru horního práva a desítek článků a přednášek zaměřených na horní právo, bezpečnost v dolech, bezpečnostní před-

Z regionů

pisy a báňské záchranářství. Makarius je považován za ústřední postavu renesance tradic hornického stavu. Do života uvedl vyznamenání pro báňské záchranáře Záslužný záchranářský kříž a ocenění za zásluhy o české hornictví – Medaili Jiřího Agricoly. Z jeho iniciativy byla založena cena za bezpečnost v hornictví Zlatý Permon. Dlouhá léta působil také jako umělecký vedoucí Hornického pěveckého sboru Kladno.

HAVÍŘOV: Historie setkávání tuzemských hornických měst a obcí se začala psát s rostoucí aktivitou havířských spolků a vzájemnými kontakty. Úplně první, desáté, a pak i dvacáté setkání si zamluvilo někdejší Královské horní město Příbram. Letošní 19. setkání proběhne v Havířově, a to i za podpory společnosti OKD. Očekávána je účast nejméně tisícovky lidí. Pořádající město totiž letos oslavuje 60. výročí založení.

Zavření Dolu Rožná by zvýšilo nezaměstnanost

V okolí Bystřice nad Pernštejnem se po zavření uranového dolu v Rožné zvýší nezaměstnanost. Uranová ruda by měla být dotěžena v roce 2017. Z 1000 pracovníků těžebního závodu Geam je polovina horníků. Dopady ukončení těžby na tento region má pro vládu do konce letošního roku zmapovat komise, v níž budou i starostové z Bystřice a okolních obcí.

Rožná je posledním fungujícím uranovým dolem nejen v Česku, ale i ve střední Evropě. Uranová ruda se tam těží 57 let. Někteří starostové míní, že kvůli uzavření dolu by se v jejich obcích mohla nezaměstnanost skoro zdvojnásobit. Nárůst nezaměstnanosti by mohla o několik let oddálit plánovaná ražba velkého podzemního zásobníku na zemní plyn v sousedství dolu. Nyní se tam provádí geologický průzkum, ale o stavbě soukromý investor ještě definitivně nerozhodl.

Dopady případného uzavření dolu projedná komise. Budou v ní mimo jiné i zástupci ministerstev průmyslu a práce, Kraje Vysočina a státního podniku Diamo,

pod nějž těžební závod spadá. O práci v komisi má zájem i starosta Rožné **Libor Pokorný**. S pomocí tohoto území podle jeho názoru stát zaspal. V Rožné je podle něj z 250 přesvědčených mužů zaměstnan v těžebním závodě každý pátý. Nezaměstnanost se v obci už teď pohybuje kolem deseti procent, po uzavření dolu by se mohla dostat na 15 až 18 procent, odhadl.

Starosta by uvítal i zvažované otevření dolu u Brzkova na Jihlavsku. Ruda by se odtud totiž vozila do chemické úpravy rudy u Rožné, a podle zástupců Diama by tak zůstala asi stovka pracovních míst. Pokud o tom rozhodne vláda, mohla by těžba uranu u Brzkova začít kolem roku 2022. **(red)**

Řešením tíživé situace v OKD jsou dřívější odchody horníků do důchodu

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) prozatím neuspělo s návrhem na úpravu zákona, která by umožnila, aby část horníků odcházela do důchodu o pět let dříve než dosud. Vláda projednávání návrhu přerušila a odložila. Podle ministra financí Andreje Babiše z hnutí ANO by zvýhodnění jedné profesní skupiny bylo prý nesystémové.

Hornické odbory usilují o dřívější odchody horníků do důchodu přes dvacet let. „Práce v podzemí je extrémně fyzicky náročná, nikde jinde v Evropě havíři nefárají tak dlouho jako v Česku,“ argumentuje předseda Odborového svazu PHGN Jan Sábel. Současné vedení MPSV je vyslyšelo především s ohledem na krizi těžbařské společnosti OKD, propouštění a očekávaný rychlejší útlum těžby. Úprava věku starobního důchodu by mohla podle zastánců této změny pomoci snížit stav lidí v hornictví bez dramatického nárůstu nezaměstnanosti.

Podle současné legislativy mohou odcházet do starobního důchodu dříve jen horníci, kteří začali fátat před rokem 1993 a odpracovali v nejtěžších podmínkách několik tisíc směn.

Horníci, kteří nastoupili po roce 1993, by museli fátat až do 65 let.

„A to je nesmysl. Člověk nemůže v podmínkách hlubinného dolu pracovat tak dlouho. Nikde jinde takový extrém nenajdete. Všude jinde v Evropě včetně Rumunska horníci končí v 50 až 55 letech,“ řekl předseda Sdružení hornických odborů OKD Jaromír Pytlík. Zdůraznil, že například v Polsku mají nárok na důchod po 25 letech a nefárají déle než do padesáti.

„Vzhledem k tomu, že situace v hornictví je velmi špatná a bude se pravděpodobně zhoršovat, je nezbytně nutné, aby i naši horníci odcházeli do důchodu dříve,“ uvedl Pytlík. Propouštění hrozí hlavně lidem před důchodem. Průměrný věk v OKD je 43,4 roku.

Horník se často nedožije ani 60 let

Horníci s podlomeným zdravím mají velmi malou šanci najít si jinou práci. Mnozí tvrdí, že i šedesát let je pro odchod do důchodu pozdě a velká část havířů se ho ani nedožije.

Podle návrhu ministerstva práce podmínkou má být odpracování určitého počtu směn pod zemí v hlubinných dolech, obecně asi 3300 směn. V některých případech, například po dosažení nejvyšší přípustné prašné expozice nebo u zaměstnanců uranových dolů, má stačit méně odpracovaných směn.

Do roku 1993 existovaly takzvané

důchodové kategorie, poté byly bez náhrady zrušeny. Hornickým odborům se podařilo vyjednat dřívější důchod pouze pro ty, kteří nastoupili před zrušením kategorií, tedy před rokem 1993.

Ve společnosti OKD nespĺňuje podmínky pro dřívější důchod 3500 horníků, v dalších podnicích asi 250. Pokud by návrh začal platit, letos by mohlo jít do penze kolem 50 z těchto lidí. Počet by postupně rostl, v roce 2026 by jich mělo být asi 350. Zhruba po pěti letech by se číslo začalo snižovat. Největší výdaje by hornické důchody přinesly v letech 2027 a 2032, a to asi 140 až 160 milionů ročně. „Nemyslím si ale, že by to byla částka, která by znamenala velkou zátěž pro státní rozpočet,“ míní Michal Tvrdoň z Ekonomické fakulty VŠB – TU Ostrava.

Zdravotní důvody

Hlavním důvodem je skutečnost, že průměrná délka života horníka je 61,4 roku, což je o 5,8 roku méně, než je celostátní průměr.

Kvalita života po odpracování 20 let v dole je značně omezena, jak dokazuje závěrečná zpráva studie KHS Ostrava z let 1991–1993 a z roku 1995.

Horníci trpí zejména:

a) dýchacími potížemi a výrazným poklesem všech ukazatelů funkce plic u horníků

- 23,8 % má poruchu funkce plic
- 79,0 % má chronickou bronchitidu
- 88,7 % trpí dušností

b) výrazným zhoršením fyzické zdatnosti

Proti stejné skupině zaměstnanců z jiných odvětví v tomto regionu je fyzická zdatnost na úrovni 55–60 %. Důvodem zhoršení je dlouhodobá expozice prachu, opotřebení pohybového aparátu, poškození nervů, vazů a další vlivy. 82,4 % horníků nebylo schopno dokončit zátěžové testy z důvodů dechových potíží, hypertonické reakce a obecné kontraindikace.

Na zaměstnance v hlubinných dolech působí řada rizikových faktorů překračující povolené limity, mnohé z nich působí souběžně, což jejich rizikovitost ještě zvyšuje, zejména prach, hluk, mikroklimatické podmínky, fyzická zátěž, vibrace, pracovní polohy.

c) vysokým počtem nemocí z povolání

Vysoký počet chorob z povolání od roku 2005 do roku 2014 dokazuje, že podmínky práce neprodělaly za uvedené období výraznější změnu. Naopak pokud si uvědomíme pokles počtu zaměstnanců a počty přepočteme na současný stav zaměstnanců, je dnes počet chorob na 1000 zaměstnanců dvojnásobný.

d) vysokým počtem obecných onemocnění

Za období 2010 – 2014 ztratilo zdravotní způsobilost k výkonu práce téměř 800 zaměstnanců a naprostá většina z nich z důvodů obecného onemocnění souvisejících s výkonem práce. Ti museli ukončit pracovní poměr bez kompenzace životních nákladů a se zdravotním posudkem, který je téměř vyloučil z možnosti se uplatnit na pracovním trhu.

Nejvíce bylo zjištěno onemocnění plic, vazů, nervů, pohybového aparátu a sluchu.

e) mikroklimatickými podmínkami

Průměrná hloubka dobývání se od 90. let zvýšila z cca 750m na dnešních cca 1050m, s nárůstem teploty horninového masivu, která dnes dosahuje až 50 °C a zvyšuje teplotu na některých pracovištích až na 36 °C místně i 38 °C. Vlhkost vzduchu se pohybuje kolem 65 až 80 %, někde i 90 %. V takových podmínkách je práce opravdu vysoce namáhavá. V roce 2014 byl 146 krát povolán lékařský výjezd z důvodu nevolnosti pracovníků.

Vezmeme-li navíc v úvahu věkovou strukturu zaměstnanců, je zřejmé, že práce horníka v dole nad 55 let věku není téměř možná. Možnosti rekvalifikace či uplatnění horníků této věkové skupiny na pracovním trhu jsou dnes, podle vyjádření Úřadu práce, téměř nulové. (pek)



VIII. sjezd OS PHGN se uskuteční 11. a 12. března 2016 v Praze

Sněm bude 9. dubna v Luhačovicích

Situace v hospodaření a nakládání s majetkem svazu, příprava Sněmu a Sjezdu OS PHGN, vývoj hospodaření a nakládání s majetkem svazu, návrh rozpočtu na rok 2015, kolektivní smlouva vyššího stupně (KSVS), situace v členských organizacích, to byly hlavní body jednání XII. Rady Odborového svazu PHGN v Domě odborových svazů v Praze.

Kontrolu usnesení a informaci o hospodaření podal předseda **Jan Sábel**. Rada uložila vedení svazu pokračovat v jednání s Kooperativou, a.s. o uzavření pojistné smlouvy na důchodové pojištění.

První místopředseda OS **Jaromír Franta** informoval Radu o návrhu svazu, aby se v rámci uzavřené odvětvové smlouvy otevřela otázka navýšení mzdových tarifů v návaznosti na zvýšení minimální mzdy. Nové znění a upravené tarifními tabulky uveřejňujeme na titulní straně HGN.

Předseda SZOO Ostrava **Václav Sacha** při této příležitosti navrhl požádat ministerstvo práce a sociálních věcí, aby odvětvová smlouva platila pro všechny firmy v odvětví PHGN, jako je tomu například u Odborového svazu Stavba. Návrh byl přijat.

Rada rozhodla, že IV. sněm se uskuteční ve dnech 9. a 10. dubna v Luhačovicích a zahájila přípravy na VIII. sjezd OS PHGN, který se uskuteční 11. a 12. března 2016 v Praze.

Následovala výměna informací o situaci v odborových organizacích. Předseda SOO Sokolovské uhelné (SU) **Jan Smolka** uvedl, že ekonomika a hospodaření akciové společnosti je zatíženo nevhodně uzavřenou

smlouvou s energetickým gigantom ČEZ o ceně uhlí a jeho dodávkách pro Elektrárnu Tisová. Firmě tak vzniká roční ztráta 300 milionů korun. Když se k tomu připočítají emisní poplatky a další negativní vlivy, hrozí, že největší zaměstnavatel v Karlovarském kraji bude nucen zrušit zpracovatelskou část firmy a propustit až 1300 lidí.

Předseda SOO CCG Most **Jaromír Franta** přiblížil situaci kolem prolomení územních limitů v Severní energetické. Zmínil problémy Lomu Vršany s další těžbou uhlí, které způsobilo ekologické hnutí Kořeny, když podalo stížnost a zastavilo všechny projekty na pokračování těžby.

Místopředseda SOO CCG Most **Arnošt Ševčík** informoval, že se odborářům podařilo vyjednat mzdové nárůsty pro jednotlivé firmy skupiny na další tři roky.

Předseda SHO OKD Ostrava a místopředseda OS PHGN **Jaromír Pytlík** řekl, že letošní rok bude pro důlní společnost a její zaměstnance kritický. Největší zaměstnavatel v regionu propustil v loňském roce kolem 800 zaměstnanců. Podobně tomu bude i letos, kdy dojde k dalšímu snížení těžby a stavu zaměstnanců. To se dotkne

především pracovníků dodavatelských firem z Polska a Slovenska.

Předseda OS PHGN **Jan Sábel** informoval Radu o jednáních, která vede svaz s ministry, předsedy vládních politických stran a poslanci. Připomněl, že koaliční politické strany před volbami mnohé naslibovaly, ale nyní se ke svým slibům nehlásí. To platí zejména o předsedovi hnutí ANO a ministru financí **Andreji Babišovi** i o premiérovi **Bohuslavu Sobotkovi**, který před volbami ujišťoval horníky podporou odvětví a nyní veřejně vystupuje proti prolomení limitů. Vláda ustupuje tlaku ekologických, zájmových a lobvistických uskupení.

Odpoledne se v Domě odborových svazů v Praze uskutečnil seminář, jehož pořadatelé byly OS PHGN a Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu v rámci programu Sociální dialog s využitím mezinárodní spolupráce. Na konferenci vystoupil **Sylvain LeFebvre**, zástupce generálního tajemníka IndustriAll European Trade Union (EMF), která reprezentuje přes sedm milionů zaměstnanců napříč dodavatelskými řetězci ve zpracovatelském, hornickém a energetickém sektoru v Evropě. Přiblížil vývoj energetické a surovinové politiky v rámci Evropské unie a vývoj a stav přípravy Evropské energetické koncepce. K bezpečnosti práce měl příspěvek **Viktor Kempa**, pracovník Evropské technické odborové kanceláře pro zdraví a bezpečnost (TUTB). **(pek)**

Pojištění s Kooperativou platí i letos

Jako každoročně i pro letošní rok uzavřel náš odborový svaz s akciovou společností Kooperativa pojišťovna, pojistnou úrazovou smlouvu pod číslem **5101340136**, a to s platností **od 19. 2. 2015 do 18. 2. 2016**. Pojistná smlouva má platnost pro všechny členy odborových orgánů v působnosti OS PHGN. Pojistné je hrazeno z prostředků OS PHGN.

Pojistné se vztahuje na úrazy, ke kterým dojde při dobrovolné a bezplatné činnosti zajišťované organizací, resp. svazem, a to konkrétně při:

- výkonu tělovýchovné, sportovní, zájmové a kulturní činnosti (včetně zájezdů, školení a shromáždění), stávkách, demonstracích zajišťovaných organizací, a to včetně organizované společné cesty na místo výkonu a zpět,

- účasti na rekreačním pobytu na organizaci, popř. pojistníkem pořádané

nebo delegované rekreaci včetně účasti na organizované hromadné pěší nebo lyžařské turistice,

- účasti dětí členů organizací, popř. pojistníka na dětské odborové rekreaci (dětské zimné a letní tábory),

- krátkodobých pracovních brigádách na výstavbě odborových zařízení při splnění podmínky, že účastník nemá nárok na úhradu škody v rozsahu pracovního úrazu,

- výkonu rehabilitačních a sportovních činností doporučených lékařem, které jsou prováděny v rekreačních a rehabilitačních zařízeních,

- výkonu dobrovolné funkce vedoucího kolektivu, cvičitele, průvodce, rozhodčího v rámci činností shora uvedených.

Vznik pojistné události se hlásí a doklady se zasílají k likvidačnímu řízení na adresu: Centrum zákaznické podpory, Brněnská 634, Modřice 664 42, telefon: 841 105 105.

Dojde-li k pojistné události při pojištěné činnosti, poskytuje pojišťovna následující plnění: Za smrt následkem úrazu pojistnou částku ve výši 80 000 Kč, za tělesné poškození způsobené úrazem až 20 000 Kč, za trvalé následky úrazu až 100 000 Kč. **(red)**

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 328, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.